

บรรณานุกรม

- กฤษณพงษ์ จุฑะกนก. ศักยภาพในการพัฒนาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน
ชนบทไทย: กรณีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กรมพัฒนาชุมชน. ๒๕๕๑.
กรมศิลปากร. วรรณกรรมสมัยสุโขทัย กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร. ๒๕๒๘.
กรมวิชาการ. สรุปผลการสัมมนา เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรที่
พึงประสงค์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๓๕.
กรมวิชาการ. รายงานการวิจัย เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนการสอนใน
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
๒๕๓๕.
กระทรวงศึกษาธิการ. บรรณานุกรมข้อมูล ศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา. ม.ป.ป.
กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช ๒๕๒๑. พิมพ์ครั้งที่ ๒.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๒๕.
กระทรวงศึกษาธิการ. แนวพระราชดำริแก้รัชกาล. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
๒๕๒๗.
กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ปีการศึกษา ๒๕๒๘. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๒๘.
กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัยเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนการ
สอนในระดับชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ. ๒๕๓๕.
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๔๐.
“การประชุมนานาชาติ มหกรรมประชาชนสู่ศตวรรษที่ ๒๑.” สยามโพสต์ ๑๑ ธันวาคม
๒๕๓๕ หน้า ๘.

กิตติพิศ ศิริสูตร. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับ
ท้องถิ่นตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๓๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
๒๕๓๓) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๘.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. "ผล พลเอก", *หลายชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: สยามรัฐ. ๒๕๓๐.

จรรยาพร ชัยงาม. วิเคราะห์การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสอนของครู แกนนำ

สังกัดงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยแบบจำลอง ASSURE.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ๒๕๔๕.

จารึกสุโขทัย บทที่ ๑ จารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช.

จิรศักดิ์ สีหรัตน์. พระสงฆ์อนุรักษ์ป่า กรณีศึกษา: พระอาจารย์มหาจันทร์

คุณวุฒ โฆ, การสัมมนาทางวิชาการเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๓๔.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยศึกษา. "การอบรมเรื่องศูนย์การเรียนรู้

ภูมิปัญญาไทยทิศทางใหม่ของการศึกษา" วันศุกร์ที่ ๒๖ มีนาคม. ๒๕๔๗.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันไทยศึกษา. *ความคิดและภูมิปัญญาไทยเล่ม ๑-๗*.

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

จำนง แรกพินิจ. "เกษตรธาตุสี่บนพื้นฐานภูมิปัญญาไทย ประสบการณ์ของ

บ๊ยะเรน หมัดหลิม," *ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม ๑*.

กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิภูมิปัญญาและมูลนิธิหมู่บ้าน. ๒๕๓๖.

เจริญ ไวยัจจนกุล. *การศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. ๒๕๓๑.

เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. "ถึงเวลาทบทวน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๐

หรือยัง", *การศึกษาแห่งชาติ*. ๒๒(๓) ก.พ.-มี.ค. ๒๕๒๑.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรวิไล เลิศวิชา. *วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย*.

กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาชนบท มูลนิธิหมู่บ้าน. ๒๕๓๗.

เฉลิม จันปฐมพงศ์ และคณะ. *ประวัติศาสตร์กับสังคมไทย*. นนทบุรี: เสถียรไทย.

๒๕๒๐.

เฉลียว เรื่องเดช. “มะพร้าว”, สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕ เล่ม ๗.

สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนี ศิลตระกูล. “ภูมิปัญญาชาวบ้านเทคโนโลยีพื้นบ้านและ
แหล่งวิทยาการชุมชน” การพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน.

หน่วยที่ ๑-๘, นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ๒๕๓๓.

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนี ศิลตระกูล. เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาและ
การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

๒๕๓๓.

ชลธิรา สัตยวัฒน์. “ความรู้กับภูมิปัญญา: มิติที่เหลื่อมซ้อนกัน”,

ข่าวพิเศษ. หน้า ๗๓๕. ๒๕๓๔.

ชลิตา พันธุ์อ่อน. การพัฒนาบทบาทปฏิบัติการวิทยาศาสตร์เรื่องการผลิตและการ
ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาหมัก. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๕.

ชัยวุฒิ พิชะกุล. “สมุทรสทิงพระ”, สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕

เล่ม ๖. สงขลา สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.

ชิน อยู่ดี. “ข้าว: จากหลักฐานโบราณคดีในไทย”, ข้าวไพร่-ข้าวเจ้าของชาว

สยาม. กรุงเทพมหานคร: มติชน (ศิลปวัฒนธรรมฉบับพิเศษ). ๒๕๓๑.

ชិเกฮารุ ทานาเบ. นุ่งเหลือง-นุ่งดำ: ตำนานของผู้นำชานาแห่งล้านนาไทย.

นนทบุรี: สร้างสรรค์. ๒๕๒๕.

ดำรง ราชานุภาพ, สมเด็จพระยา. ลักษณะการปกครองประเทศสยามแต่

โบราณ, พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพอำมาตย์เอกพระยาสวัสดิโกษา

(เข้ม บุนนาค). ๒๔๗๑.

ไตรภูมิพระร่วงของพระยาสิทธิ. พระนคร: คลังวิทยา. ๒๕๑๕.

ทรงจิต พูลลาภ. ศักยภาพและสถานภาพทางภูมิปัญญาไทยเพื่อสืบสานการพัฒนา

ชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: เนติกุล. ๒๕๔๔.

ทัศนีย์ ทองไชย. สภาพและแนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียน การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ขอนแก่น. ๒๕๔๒.

ธวัช ปุณโณทก. **ทิศทางหมู่บ้านไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมู่บ้าน. ๒๕๓๑.

ธวัช ปุณโณทก. “ภูมิปัญญาชาวบ้าน: ทัศนะของอาจารย์ปรีชา พิณทอง”, **ทิศทาง หมู่บ้านไทย**. บรรณาธิการ โดยเสรี พงศ์พิศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ หมู่บ้าน. ๒๕๓๑.

ธวัช ปุณโณทก. “รายงานการสัมมนาภูมิปัญญาชาวบ้าน”, **ชุมชนพัฒนา**. (๕ ม.ค.-ก.พ.). ๒๕๓๑.

ธวัช ปุณโณทก และคนอื่น ๆ. “ภูมิปัญญาชาวบ้านอีสานของอาจารย์ปรีชาพิณทอง”, **ทิศทางหมู่บ้านไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมู่บ้าน. ๒๕๓๑.

ธีรศักดิ์ วงศ์คำแน่น และนิรันดร์ ยงไสว. **เทคนิควิทยาพื้นบ้านล้านนา**. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๓๔.

ธีรศักดิ์ อัครบวร. **กิจกรรมการศึกษาเพื่อท้องถิ่น : เพื่อทรัพยากรมนุษย์และสังคมแห่ง การเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: ก.พลพิมพ์. ๒๕๔๕.

นคร ลำภาทิพย์. “ข้าว: จากหลักฐาน โบราณคดีเกี่ยวกับข้าวในประเทศไทย.”

ข้าวไพร่-ข้าวเจ้าของชาวสยาม. กรุงเทพมหานคร: มติชน (ศิลปวัฒนธรรมฉบับ พิเศษ). ๒๕๓๑.

นเรศ ศรีรัตน์ และคณะ. “มีดแบบต่าง ๆ” **สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕**

เล่ม ๗. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.

นันทสาร สีสลับ และคณะ. **รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการ จัดการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี. ๒๕๔๑.

นันทสาร สีสลับ. “ภูมิปัญญาไทย”. **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่ม ๒๓**.

พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

๒๕๔๒

- นิคม มูลิกะกามะ และคณะ. **วัฒนธรรม อารยธรรม ภูมิปัญญาและเทคโนโลยี.**
กรุงเทพมหานคร: มีดีเนตเวิร์ก. ๒๕๔๒.
- นิตยา บุตรศรี. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ
โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๒.
- นิตี เอียวศรีวงศ์. "ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการทรัพยากร" **วารสารทิศทางไท.**
๕, ๑-๒ (สิงหาคม). ๒๕๓๖.
- นิตี เอียวศรีวงศ์. "ทางสองแพร่งของวิทยาศาสตร์". ๓๐ **ปีคณะวิทยาศาสตร์**
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๓๗.
- นิตี เอียวศรีวงศ์. "โลกของนางนพมาศ". **วารสารธรรมศาสตร์.** ๕, ๑ (กรกฎาคม-
กันยายน). ๒๕๔๒.
- นิพากรณ์ คงบางพระ. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิด
พัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน โดยการสอนด้วยชุดการเรียนวิทยาศาสตร์
สิ่งแวดล้อมประกอบการวิเคราะห์คุณค่าภูมิปัญญาไทย" ปรินิพนธ์การ
ศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ๒๕๔๒.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. **ประวัติวรรณคดี ๒.** กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๓๕.
- บวรศักดิ์ สุวรรณโณ. "การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance)". ใน **สังคมไทยฐาน
ปัญญาไทยในสากลโลก.** กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตสถาน. ๒๕๔๓.
- บัวศรี ศรีสูตร. "ทิศทางหมู่บ้านอีสาน", **อิตคองอีสานและปกิณกะคดี.**
กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิภูมิปัญญาและมูลนิธิหมู่บ้าน. ๒๕๔๕.
- เบญจมาพร กาศมณี. การสร้างชุดการสอนวิทยาศาสตร์ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิตโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสื่อ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ๒๕๓๖.

ประกอบ ใจมั่น. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นในการเรียนการสอน ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดภาคตะวันออกเฉียง
เหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

ประคอง นิมมานเหมินทร์. มหาภาพธ์เรื่องท้าวบาเจือง: การศึกษาเชิงวิเคราะห์
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๐.

ประจักษ์ สายแสง และคณะ. "สมุนไพรพื้นบ้านล้านนา: คุณค่าและการใช้"
รวมบทความ การสัมมนาตีเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา (๑๑-๑๔ ธ.ค.) จัดโดย
วิทยาลัยครูเชียงใหม่) เชียงใหม่: วิทยาลัยครูเชียงใหม่. ๒๕๓๖.

ประชากิจ กรจักษ์, พระยา. พงศาวดารโยนก. กรุงเทพมหานคร: คลังตำนาน. ๒๕๑๖.

ประชิด อาริยะ. "พระพยางค์ศักดิ์ เตชะธัมโม: ป่าไม้คือชีวิตของชาวบ้าน", หมู่บ้าน.
(เมษายน) ๗-๘. ๒๕๓๒.

ประดิษฐ์ สรรพช่าง. แก่เมือง แก่ฝ่าย: การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร:
ม.ป.ท. ๒๕๓๖.

ประเวศ วะสี. "การสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาไทย" ชุมชนพัฒนา ๑, ๕ (มกราคม-
กุมภาพันธ์). ๒๕๓๐.

ประเวศ วะสี. "การศึกษาชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น". การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง
ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมกับการพัฒนาชนบท
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ๒๕๓๕.

ประเวศ วะสี. "การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา" เอกสารประกอบ
การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ภูมิปัญญาชาวบ้าน" ณ ห้องประชุมหอสมุด
แห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๕ จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๒
กรกฎาคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
๒๕๓๓.

- ประเวศ วะสี. “ความคิดและภูมิปัญญาไทย เรื่อง “การศึกษาของชาติกับภูมิปัญญา
ท้องถิ่นการอบรมเรื่อง ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทย: ทิศทางใหม่ของ
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๒๕๔๗).
- ปราณี ธรรมรัตน์. “ปลุกต้นไม้ในบริเวณบ้าน: ความเชื่อ” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้
พ.ศ.๒๕๒๕ เล่ม ๕. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.
- ปริญญา ช่างเสวก. ดุษฎี พนมยงค์: เสียงหนึ่งแห่งความทรงจำ. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์บ้านเพลง. ๒๕๔๑.
- ปรีชา นุ่นสุข. “การเกิด: วัฒนธรรมไทยพุทธ” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้
เล่ม ๑ พ.ศ.๒๕๒๕. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.
- ปรีชา อุยตระกูล. “ภูมิปัญญาชาวบ้าน”. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ภูมิปัญญา
ชาวบ้าน ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาศาธารณสุขมูลฐาน ขอนแก่น
กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท. ๒๕๓๐.
- ปรีชา อุยตระกูล. “มองการศึกษา” การศึกษาแห่งชาติ ๒๔ (๑): ๕๑ ตุลาคม-
พฤศจิกายน. ๒๕๓๓.
- ปรีชา อุยตระกูล. การจัดการแหล่งน้ำ, รายงานภาคสนาม ๒๕๓๖.
- ปัญญา บริสุทธิ์. โลกทัศน์ของคนไทย: วิเคราะห์จากรรณคดีคำสอนสมัยสุโขทัย.
กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์. ๒๕๒๓.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. ภูมิปัญญาในเวศน์วิทยาชนพื้นเมือง: ศึกษากรณีชุมชน
กะเหรี่ยงในป่าหุบใหญ่แรศวร. กรุงเทพมหานคร: โครงการฟื้นฟูชีวิตและ
ธรรมชาติ. ๒๕๓๕.
- เป็รื่อง เปลี่ยนสายสืบ. “น้ำท่วม...ปริศนาลองปัญญาคนจน” สยามโพสต์.
๑๔ ตุลาคม. ๒๕๓๘.

ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์. “ภาษาในวัฒนธรรมข้าว”. *ข้าวกับวิถีชีวิตไทย*.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ๒๕๓๖.

พรศักดิ์ พรหมแก้ว. “หมา: ภาชนะตักน้ำ” *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ.*

๒๕๒๕ เล่ม ๑๐. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ. ๒๕๒๕.

พระครูวินัยธรประจักษ์ จกกรมโม. *พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย (Buddhism and Thai Thoughts)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๒๕๔๕.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม*.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๒๘.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). “ทำไมคนไทยจึงเรียนพระพุทธศาสนา” *ทศวรรษธรรม*

ทัศน์พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา. ๒๕๔๒.

พิทยา ว่องกุล. *ชีวประวัติบุคคลไม่สำคัญ ประชาชนชาวบ้าน*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์หมู่บ้าน. ๒๕๓๒.

พิทยา ว่องกุล, บรรณาธิการ. *ไทยยุควัฒนธรรมทาส (ชุดโลกาภิวัตน์ ลำดับ 4)*.

กรุงเทพมหานคร: โครงการวิถีทรรศน์. ๒๕๕๑.

พิฑูร มลิวัลย์. *มรดกพ่อขุนรามคำแหง วรรณกรรมเรื่องแรกของไทย*.

กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ๒๕๓๓.

พุทธทาสภิกขุ. *ธรรมะกับการเมือง*. สุราษฎร์ธานี: ธรรมทานมูลนิธิ. ๒๕๓๓.

เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. *The Nation*. May. 18, p. 8C. 1995.

ภาวดี เกตุกุล. ผลการสอน โดยใช้ชุดการเรียนภูมิปัญญาไทยทางวิทยาศาสตร์ที่มีต่อ
ความสามารถในการนำเสนอผลงานทางวิทยาศาสตร์ และค่านิยมต่อภูมิปัญญา
ไทยทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. *ปริญญาานิพนธ์การศึกษา*
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ๒๕๔๑.

มณฑิรา ชนะสิทธิ์. การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ
โรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยภูมิปัญญา
ชาวบ้าน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

มณี พนอมยงค์. ประเพณีสิบสองเดือนล้านนาไทย. เชียงใหม่: โครงการศูนย์ส่งเสริม
ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๒๘.

มณี พนอมยงค์. "วิทยาศาสตร์กับชีวิตชาวล้านนา". ๓๐ ปีคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๓๗.

มติชน. ๒๕ กรกฎาคม, หน้า ๒, ๗. ๒๕๓๘.

มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. ปรัชญาบูรพาทิศ. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราช
วิทยาลัย. ๒๕๓๒.

มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. สารนิพนธ์พุทธศาสตร์บัณฑิตรุ่นที่ ๔๖ ปีการศึกษา
๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. ๒๕๔๔.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สังคมไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช. ๒๕๓๓.

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. พจนานุกรมศัพท์และเทคนิคทางศิลปะ. กรุงเทพมหานคร:
กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๐.

มานพ แก้วสนิท. ภูมิปัญญาตายาย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: นึกแบงก์.
๒๕๔๑.

มาลินี ส่วยคำข้าว. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนรู้การสอนสังคมศึกษาใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๕. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๘.

มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด. "ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม" วารสารทิศทางไท.
๖ (พฤศจิกายน). ๒๕๓๖.

ยิ่งยง เทาประเสริฐ และ ธาราอ่อมชมจันทร์. บรรณาธิการ. **ศักยภาพของภูมิปัญญา
พื้นบ้านด้านการดูแลรักษาสุขภาพ : กรณีศึกษาการรักษากระดูกหักของ
หมอมือและ การดูแลครรภ์ของชาวอำเภ จังหวัดเชียงราย. เชียงราย: สถาบัน
ราชภัฏเชียงราย. ๒๕๓๗.**

ยุค ศรีอาริยะ. **ภูมิปัญญาบูรณาการ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิถึทรรศน์.
๒๕๔๕.**

ยุพร จานประดับ. **ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัด
กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
๒๕๔๔.**

ยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์. **การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในงานการศึกษาระบบโรงเรียน
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๖.**

รัตนะ บัวสนธ์. **"บทบาทของโรงเรียนประถมศึกษากับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"
การศึกษาแห่งชาติ ๒๔ (เมษายน -พฤษภาคม) ๒๕๓๓.**

รัตนะ บัวสนธ์. **การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอด
ภูมิปัญญาท้องถิ่น: กรณีศึกษา การศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในเขตภาคกลางตอนล่าง.
ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ๒๕๓๕.**

รัตนะ บัวสนธ์. **"แนวทางการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น" วารสารมหาวิทยาลัย
นเรศวร (กรกฎาคม-ธันวาคม) ๒๕๓๘.**

รุ่ง แก้วแดง. **ปฏิรูปการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
๒๕๔๑.**

วันเพ็ญ พวงพันธ์บุตร. **พื้นฐานวัฒนธรรมไทย. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
๒๕๔๒.**

วัลชวิภา บุรุษรัตนพันธ์, ม.ล. **"วิวัฒนาการสังคมไทย". ไทยศึกษา: อารยธรรม.
ม.ป.ท. ม.ป.ป.**

- วิชัย ต้นศิริ. "สื่อพื้นบ้านเพื่อการศึกษา" รวมบทความทางการศึกษานอกโรงเรียน
เล่ม ๘. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา. ๒๕๓๒.
- วิชัย ต้นศิริ. "เครือข่ายการเรียนรู้กับการศึกษาตลอดชีวิต". การศึกษาแห่งชาติ
๒๗ ๔ (เมษายน-พฤษภาคม). ๒๕๓๖.
- วิจิต นันทสุวรรณ. "ภูมิปัญญาชาวบ้านในงานพัฒนา" วารสารสังคมพัฒนา ๘ (ตุลาคม).
๒๕๒๘.
- วิบูลย์ เข็มเฉลิม. "วนเกษตรทางเลือกใหม่ของเกษตรกรไทย" ทิศทางหมู่บ้านไทย.
กรุงเทพมหานคร: หมู่บ้าน. ๒๕๓๑.
- วิลาสวงศ์ พงศบุตร. ประวัติศาสตร์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๒๒.
- วิวัฒน์ เตมียพันธ์ุ. "สภาพแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งฟ้านกอาศัยและเรือน
ล้านนา" รวมบทความการสัมมนาล้านนาคดีเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา
(๑๑-๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๓ จัดโดยวิทยาลัยครูเชียงใหม่)
- วีรวัชน์ ธีรประศาสน์. "คำนิยาม". ภูมิปัญญาในเวทวิทยาชนพื้นเมือง: ศึกษากรณี
ชุมชนกระเหรี่ยง ในป่าหุบใหญ่ นครสวรรค์. กรุงเทพมหานคร: โครงการฟื้นฟูชีวิต
และธรรมชาติ. ๒๕๓๕.
- วีระพงษ์ แสง-ชูโต. การวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีพื้นบ้านในทาง
วิทยาศาสตร์ในภาคเหนือตอนบนทางประเทศไทย. ปรินญาณิพนธ์การ
ศึกษาคุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๔.
- ศิริกุล สันติชาติ. วิเคราะห์คุณค่าภูมิปัญญาชาวบ้านจากรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์
(รัชกาลที่ ๑-รัชกาลที่ ๔). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ๒๕๓๖.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. สยามประเทศ: ภูมิหลังของประเทศไทยตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์จนถึง
สมัยกรุงศรีอยุธยาอาณาจักรสยาม. กรุงเทพมหานคร: มติชน. ๒๕๓๕.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. เรือนไทย บ้านไทย. กรุงเทพมหานคร: เมืองโบราณ. ๒๕๔๓

ศิริ ฮามสุโพธิ์. เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร:

โอเดียนสโตร์. ๒๕๓๖.

ศิริพงษ์ นวลแก้ว. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒๕๔๐.

ศิริพร รุ่งไธัญ. แนวคิดของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัด

ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๘.

สงวน โชติสุขรัตน์. ประเพณีไทยภาคเหนือ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์. ๒๕๑๒.

สงวน รอดบุญ. ศิลปะกับมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์. ๒๕๓๓.

สง่า ลือชาพัฒนพร. ตำนานคนรักป่า ชีวิตและงานพระอาจารย์บุญธรรม อุดมธมโม.

กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์. ๒๕๓๐.

สถาบันไทยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ความคิดและภูมิปัญญาไทย เล่ม ๑-๗.

กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย, จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

สนิท พลเดช. “จุดบ่อ: การเลือกที่”, สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕ เล่ม ๑.

สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.

สนิท พลเดช. “เครื่องหมายบอกเจตจำนง”, สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕

เล่ม ๒. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

๒๕๒๕.

สมบูรณ์ สุขสำราญ. บทบาทของวัดและพระสงฆ์ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร:

คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา. ๒๕๒๕.

สมพร ประมวลศิลป์ชัย. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่านิยมต่อภูมิปัญญาไทย

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการใช้ชุดการ

เรียนภูมิปัญญาไทยกับการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์. ปรินญาณิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๓.

สมัยศ กิจคำ. “ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพภูมิศาสตร์กับพืชพันธุ์ธรรมชาติใน

ภาคเหนือของประเทศไทย. ล้านนา. กรุงเทพมหานคร : กองประวัติศาสตร์

ส่วนการศึกษาโรงเรียน, นายร้อยพระจุลจอมเกล้า. ๒๕๓๒.

สมหวัง พิริยานูวัฒน์. “สู่การศึกษายุคใหม่”. วารสารครูศาสตร์. (มกราคม-มิถุนายน),

๒๕๓๒.

สอ เสถบุตร. พจนานุกรม อังกฤษเป็นไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

๒๕๓๓.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. “ภูมิปัญญาไทย” พัฒนาชุมชน ๓๑(๕) หน้า ๓๔-๔๘. ๒๕๓๕.

สามารถ จันทร์สุรย์. “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท.

กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป. ๒๕๓๖.

สามารถ จันทร์สุรย์. “ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไร” การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง

ภูมิปัญญาชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๓๖.

สามารถ จันทร์สุรย์. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร:

อมรินทร์พริ้นติ้ง. ๒๕๓๖.

สิทธิ บุตรอินทร์. โลกทัศน์ชาวไทยล้านนา. เชียงใหม่: ศูนย์หนังสือเชียงใหม่. ๒๕๒๓.

สิริกกร ไชยมา. ภูมิปัญญาในวิถีชีวิตชาวล้านนา. พิมพ์ครั้งที่ ๒: แพร่: สหวิทยาเขตเวียง

โกศชัย. ๒๕๔๔.

สีลาภรณ์ นาคทรพรพ. “ระบบการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกรณีศึกษา

ชุมชนอีสานใต้”. สุขุทัยธรรมมาธิราช ๘ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม) หน้า

๓๘-๔๘. ๒๕๓๘.

สุทธาสินี วัชรบูล. สืบสานภูมิปัญญาไทยในศูนย์การเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานเลขาธิการ, สภาการศึกษา. ม.ป.ปง

สุทธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. “วิวและควาย: วัฒนธรรมการใช้ประโยชน์”, สารานุกรม

วัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕ เล่ม ๘. สงขลา: สถาบันทักษิณคดี

ศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. “ยากกลางบ้าน”. สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕

เล่ม ๗. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ. ๒๕๒๕.

สุภณ สมจิตศรีปัญญา. พิธีกรรมตามปฏิทิน. รายงานภาคสนาม. ๒๕๓๖.

สุภณ สมจิตศรีปัญญา. หนังสือก้อม. รายงานภาคสนาม. ๒๕๓๖.

สุภร ผลชีวิน. ราชสดุดีสมาเด็จพระปิยมหาราช. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ. ๒๕๒๕.

สุรเชษฐ์ เวชชพิทักษ์ “รากฐานแห่งชีวิต”, วัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมู่บ้าน. ๒๕๓๓.

สุเมธ ตันติเวชกุล. “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนาชนบท”. ภูมิปัญญา

ชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม ๑. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิภูมิปัญญาและ
มูลนิธิหมู่บ้าน. ๒๕๓๓.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๘). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๓๓.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. คู่มือการสรรหาและคัดเลือกครูภูมิปัญญาไทย.

พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนาการเรียนรู้และมาตรฐาน
การศึกษา. ๒๕๓๖.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยใน

การจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี. ๒๕๔๑.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพมหานคร:

สำนักนายกรัฐมนตรี. ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ความหมายและขอบข่ายงาน

วัฒนธรรมพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา. ๒๕๓๕.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ. รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคเหนือ

พ.ศ. ๒๕๓๕. เชียงใหม่: สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวง
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม. ๒๕๓๕.

สำเนียง ตรีอายนากพงษ์. "การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการส่งเสริมการเรียนการสอนใน
โรงเรียน". สารพัฒนาหลักสูตร ๑๑ (กุมภาพันธ์-มีนาคม). ๒๕๓๕.

เสฐียร โกเศศ (นามแฝง). การศึกษาเรื่องประเพณีไทย. กรุงเทพมหานคร:
หน่วยพิมพ์และจำหน่ายศาสนาภักดิ์. ๒๕๑๔.

เสน่ห์ จามริก. "บทสรุป". วารสารการศึกษาแห่งชาติ ๒๒, ๖ (สิงหาคม-กันยายน).
๒๕๓๑.

เสน่ห์ จามริก. "แนวทางพัฒนาการศึกษาไทย: บทวิเคราะห์เบื้องต้น".

การศึกษาแห่งชาติ ๒๔, ๑ (ตุลาคม-พฤศจิกายน) หน้า ๒๐-๓๒. ๒๕๓๒.

เสน่ห์ จามริก. "บันทึกเบื้องต้น": โครงการประสานเกษตรกรรมธรรมชาติกับ
ตลาดทางเลือก ทิศทางไท ๓ (กุมภาพันธ์). ๒๕๓๖.

เสรี พงศ์พิศ. คีนูร์ากเหง้า: ทางเลือกและทัศนะวิจารณ์ว่าด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน.
กรุงเทพมหานคร: เทียนวรรณ. ๒๕๒๕.

เสรี พงศ์พิศ. "วัฒนธรรมกับการพัฒนาชนบท". การสัมมนาทางวิชาการเนื่องในงาน
มหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน, วันที่ ๑๐-๑๒ ก.ค.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ๒๕๓๓.

เสรี พงศ์พิศ, บรรณาธิการ. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม ๑-๒
กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิภูมิปัญญาและมูลนิธิหมู่บ้าน. ๒๕๓๖.

วศิน ทรัพย์พัฒน์. "เครือข่ายการเรียนรู้: กรณีของภาคอีสาน". การศึกษาแห่งชาติ
๒๔, ๓ (กุมภาพันธ์-มีนาคม) หน้า ๔๗-๕๑. ๒๕๓๓.

อนันต์ ลิขิตประเสริฐ. "เกษตรกรรมชาติ ประสพการณ์ของคำเคื่อง ภาษี".
ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม ๑. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิ
ภูมิปัญญาและมูลนิธิหมู่บ้าน. ๒๕๓๖.

อภิชัย พันธเสน และวิบูลย์ เข็มเฉลิม. "วนเกษตรการปฏิรูปการเกษตรด้วยตนเองของ
เกษตรกรไทย". เศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ ๘, ๑ (มีนาคม) หน้า ๕๓-
๑๐๕. ๒๕๓๒.

อภิชาติ ทองอยู่ “ภูมิปัญญาชาวบ้านกับปัญหาตามแบบพุทธปรัชญาในงานพัฒนา”

วารสารสังคมพัฒนา ๕ หน้า ๑๓-๑๘. ม.ป.ท.

อังกูล สมคะเนย์. สภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนา
หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

อานันท์ กาญจนพันธ์. พัฒนาการของชีวิตและวัฒนธรรมล้านนา. เชียงใหม่:

โครงการตำรา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๒๗.

อานันท์ กาญจนพันธ์. “ความเชื่อดั้งเดิมของชาวล้านนา: การศึกษาจากตำนานและ
พิธีกรรม ล้านนาในมิติทางวัฒนธรรม. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา
สังคมและวัฒนธรรมภาคเหนือ. เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่. ๒๕๓๕.

อุดม หนูทอง. “ย่านลิเภา”. สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕ เล่ม ๗. สงขลา:

สถาบันทักษิณคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.

อุดม หนูทอง. “เหล็กชุด”. สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕ เล่ม ๗. สงขลา:

สถาบันทักษิณคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๒๕.

เอนก นาคบุตร. “สัมภาษณ์เอนก นาคบุตร” วารสารปาจารย์สาร ๑๓, ๕

พฤศจิกายน-ธันวาคม) หน้า ๖๓-๖๕. ๒๕๒๕.

เอนก นาคบุตร. “ชนบทไทยในสามทศวรรษที่ผ่านมา กับบทเรียนทางภูมิปัญญา

ชาวบ้าน: สู่ทิศทางการพึ่งตนเองของชนบทในอนาคต” ทิศทางหมู่บ้านไทย.

กรุงเทพมหานคร: หมู่บ้าน. ๒๕๓๑.

เอนก นาคบุตร. “ข่าวสารข้อมูลกับความยั่งยืนของการพัฒนา”. คนกับดิน น้ำ ป่า: จุด

เปลี่ยนแห่งความคิด. กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. ๒๕๓๖.

เอกวิทย์ ณ ถลาง, ผู้เรียบเรียง. ภาพรวมภูมิปัญญาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์. ๒๕๔๔.

เอกวิทย์ ฅ กลาง. "ชุดภูมิปัญญาชาวบ้านกับกระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของ
ชาวบ้านไทย". ภูมิปัญญาทักษิณ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.
๒๕๔๔.

เอกวิทย์ ฅ กลาง. "ชุดภูมิปัญญาชาวบ้านกับกระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของ
ชาวบ้านไทย". ภูมิปัญญาภาคกลาง. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.
๒๕๔๔.

เอกวิทย์ ฅ กลาง. "ชุดภูมิปัญญาชาวบ้านกับกระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของ
ชาวบ้านไทย". ภูมิปัญญาล้านนา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.
๒๕๔๔.

เอกวิทย์ ฅ กลาง. "ชุดภูมิปัญญาชาวบ้านกับกระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของ
ชาวบ้านไทย". ภูมิปัญญาอีสาน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.
๒๕๔๔.

เอกวิทย์ ฅ กลาง และ โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. "วิกฤตการณ์ทางวัฒนธรรมของสังคมไทย".
วัฒนธรรมกับการเสริมสร้างสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
๒๕๓๒.

เอี่ยม ทองคี. วัฒนธรรมข้าว: พิธีกรรมเกี่ยวกับข้าวและการแนะนำเทคโนโลยีของอดีต
ประเพณีในปัจจุบัน ตำนานแห่งอนาคต. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการ
สถาบันวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล. ๒๕๓๗.

Berry, R., and Mark L. Schug. **Young people and community in Mark L. Schug
and R. Berry (ed) Community study: Applications and Opportunities.**
Washing D.C. 1984.

Brown, Lester R. **State of the world: A Worldwatch Institute Report on
Progress Towards a Sustainable Society.** New York: Norton. 1992.

Ekavida Nathalang. "The Wisdom of Thai Farmers: Contemporary Efforts for
Cultural Reproduction," **Paper Present at the 4th International Conference
on Thai Studies Kumins, Yunnan.** (May). 1990.

Orlando, Fals Borda. "Research by the People: Developing the People' s
Knowledge," **Convergence** xxi (2, 3). 1988.

Scott. John Beldon. (January, 18). **Allegorises of divine wisdom in Italian Baroque
Art** (Online). Arailable LIBUMI.com//Dissertations
<http://www.thaiwisdom.org/p-pum/Center-pum/C-pumb.htm>